

Pravidla debaty 5 × 5 – Středoškolská debatní soutěž

1 | Úvod

Cílem soutěže je osvojování kompetencí důležitých pro osobnostní rozvoj účastníků, a to zejména v oblasti mluveného projevu, logiky, argumentace, práce s informacemi, kritického myšlení a společenského vystupování.

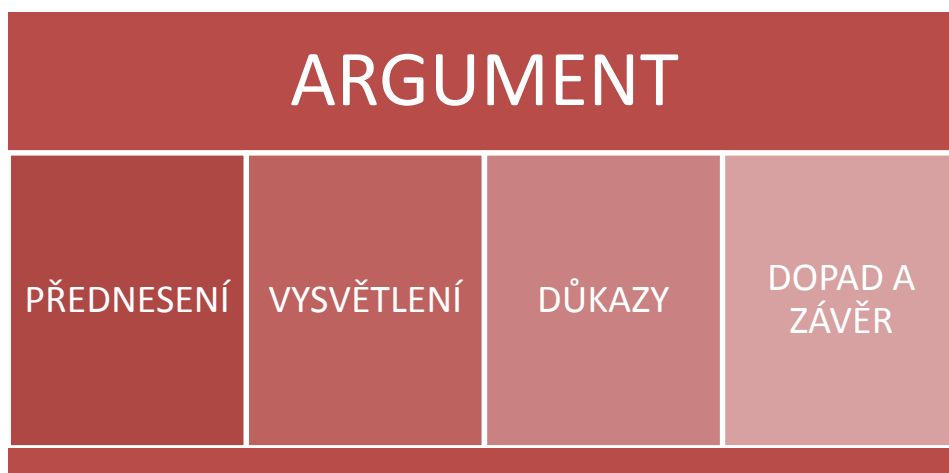
V debatě 5 × 5 se utkají na dané téma dva pětičlenné týmy – tři řečníci a dva tazatelé na každé straně. Účastníci debaty se zavazují, že budou zachovávat zásady fair play, slušného chování v nejlepší slova smyslu a že vědomě nepoužijí nepravdivou informaci. Nástrojem řečníka v debatě jsou mluvené slovo a prostředky nonverbální komunikace. Soutěžící nesmí používat fyzické pomůcky (grafy, obrázky, předměty apod.).

2 | Cíle debaty

Cílem týmu je zvítězit v debatě. Tým toho dosahuje pomocí obhajoby/vyvrácení většího počtu debatovaných argumentů.

3 | Argumenty

Debata by měla obsahovat dva kladné (afirmativní) argumenty a dva záporné (negativní), které se musí vztahovat k danému tématu, tezi. Argument má pevnou strukturu, musí být přednesen, vysvětlen a podpořen důkazy.

4 | Role řečníků

V debatě proti sobě vystupují dva týmy jeden kladný (**K**), který tezi potvrzuje a druhý záporný (**Z**), který tezi a argumenty týmu kladného vyvrací.

K1: Úkolem prvního řečníka je vysvětlit postoj kladného týmu a přinést do debaty 1. argument na podporu debatovaného tématu, který náležitě vysvětlí a dokáže. Po přednesení své řeči odpoví na otázky kladené tazatelem Z4.

K2: Druhý řečník má jako hlavní povinnost rozvíjet postoj své strany, zejména rehabilitovat (obnovit platnost) 1. argument přinesený řečníkem K1 a doplnit ho druhým připraveným argumentem, který náležitě

vysvětlí a dokáže. Následně je jeho úkolem vyvrácení záporných argumentů přinesených řečníkem Z1. Po přednesení své řeči odpoví na otázky kladené tazatelem Z5.

K3: Úkolem řečníka je analýza vlastních důvodů proč by strana K měla vyhrát, ukazuje na nedostatky v argumentaci strany Z a zároveň vyzdvihuje podstatné body argumentace K. Řečník, již nesmí přinášet argumenty nové.

K4: Tazatel klade otázky řečníkovi Z1 s cílem zpochybnit argumentaci záporného týmu. Nesmí přednášet či vysvětlovat argumenty své strany.

K5: Tazatel klade otázky řečníkovi Z2 s cílem zpochybnit argumentaci záporného týmu. Nesmí přednášet či vysvětlovat argumenty své strany.

Z1: Řečník má povinnost vyvrátit první argument přednesený v řeči K1, který vyvrací vysvětlením postoje záporné strany. Posléze je úkolem Z1 přednést 2 vlastní záporné argumenty, které náležitě vysvětlí a dokáže. Po své řeči zodpoví otázky od K4.

Z2: Řečník má povinnost dále rozvinout postoj své strany. Znovu napadne rehabilitované argumenty kladné strany a obhájí argument strany záporné. Po své řeči zodpoví otázky položené mu tazatelem K5.

Z3: Úkolem řečníka je vyvrácení argumentů protistrany a shrnutí a obhajoba svého argumentu. Řečník již nesmí přinášet argumenty nové.

Z4: Tazatel klade otázky řečníkovi K1 s cílem zpochybnit kladnou argumentaci. Nesmí přednášet či vysvětlovat argumenty své strany.

Z5: Tazatel klade otázky řečníkovi K2 s cílem zpochybnit kladnou argumentaci. Nesmí přednášet či vysvětlovat argumenty své strany.

5 | Průběh debaty

Debata začíná úvodním slovem moderátora/rozhodčího a trvá 30 minut. Pořadí řečníků či tazatelů a časové limity jsou následující:

Řečník K1	3 minuty
Tazatel Z4 × řečník K1	2 minuty
Řečník Z1	5 minuty
Tazatel K4 × řečník Z1	2 minuty
Řečník K2	4 minuty
Tazatel Z5 × řečník K2	2 minuty
Řečník Z2	4 minuty
Tazatel K5 × řečník Z2	2 minuty
Řečník K3	3 minuty
Řečník Z3	3 minuty

Před každou řečí se mohou řečník a tazatelé v týmu krátce poradit. Po skončení shrnujících řečí má rozhodčí krátkou pauzu na rozhodnutí debaty, ohodnocení jednotlivých řečníků a vypsání Listu rozhodčího. Posléze oznámí a zdůvodní svůj verdikt.

6 | Rozhodnutí debaty

Debatu rozhoduje proškolený rozhodčí, který na základě hodnocení argumentace jednotlivých týmů určí výsledek. Posuzuje splnění úkolů jednotlivých řečníků a rozhoduje, zda byly argumenty obhájeny nebo naopak vyvráceny protistranou. Rozhodčí dále hodnotí výkony jednotlivých řečníků a tazatelů. Řečníkům uděluje body v rozsahu 1-10 bodů dle toho, nakolik splnili své úkoly v jednotlivých kategoriích a to obsahu, stavbě a rétorice. Tazatelům uděluje body v rozsahu 1-10 dle toho, nakolik splnili svou roli v debatě.